

หลักประกันสัญญาที่ควรรู้

กชพร ชิตวิมาน หน่วยพัสดุ สวป.

หลักประกันสัญญามีความหมายแยกตามพจนานุกรมและความหมายตามระเบียบพัสดุ ตามความหมายพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ระบุให้หลักประกันสัญญาหมายถึง หลักประกันเพื่อความมั่นคง เป็นได้ทั้งเงินสด หลักทรัพย์ หรือบุคคล เพื่อนำมาประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลย หรือประกันการชำระหนี้ ส่วนหลักประกันในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายถึงหลักประกันเพื่อให้ผู้เสนอราคา หรือผู้ขาย หรือผู้รับจ้าง ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ตกลงขายหรือรับจ้างที่ส่วนราชการได้กำหนดไว้ เป็นการประกันความเสียหายหากเกิดผิดเงื่อนไขตามข้อกำหนดในสัญญาจนกว่าจะสิ้นสุดการผูกพันตามสัญญา ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ (1) หลักประกันผลงาน (2) หลักประกันซอง (3) หลักประกันสัญญา (4) หลักประกันการรับเงินค่าจ้างหรือพัสดุ

ในส่วนหลักประกันผลงานใช้เพื่อการประกันผลงานที่ปรึกษา โดยหักเงินที่จ่ายแต่ละครั้งในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าแต่ไม่เกินร้อยละสิบของเงินค่าจ้าง หรือจะใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารในประเทศก็ได้ ส่วนหลักประกันซองเป็นหลักประกันในการยื่นซองเสนอราคา การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาและให้กำหนดราคาของหลักประกันเป็นจำนวนเงินเต็มในอัตราร้อยละห้าแต่ไม่เกิน ร้อยละสิบของราคาพัสดุ หรือราคาที่จ้างในครั้งนั้น โดยต้องนำมามอบให้กับคณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา ในวันยื่นซองประกวดราคา แต่หากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้เสนอราคาเองก็ไม่ต้องวางหลักประกัน หลักประกันต่อมาคือหลักประกันสัญญาใช้เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งผู้ขายหรือผู้รับจ้างจะนำมามอบให้ผู้ซื้อ หรือผู้ว่าจ้าง ณ วันทำสัญญา ทั้งหลักประกันซองและหลักประกันสัญญาให้ใช้เงินสด หรือเช็คที่ธนาคารสั่งจ่าย หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารในประเทศ หรือหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุน หรือพันธบัตรรัฐบาลไทยเป็นหลักประกันได้

ส่วนหลักประกันสุดท้ายคือหลักประกันการรับเงินค่าจ้างหรือค่าพัสดุใช้เพื่อเป็นหลักประกันการรับเงินที่ผู้รับจ้างหรือผู้ขายได้รับไปก่อนการตรวจรับงานจ้างหรือการตรวจรับพัสดุ ซึ่งกำหนดให้ใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศเท่านั้น

หลักประกันสัญญาเป็นส่วนคู่กับการทำสัญญา ซึ่งเป็นการทำนิติกรรมหลายฝ่ายที่เกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปหรือหลายคนรวมกันเป็นฝ่ายเดียวกันก็ได้ ที่ได้ตกลงยินยอมในการก่อให้เกิดหนี้ผูกพันขึ้น ดังนั้น การทำสัญญาต้องพิจารณาให้ดีว่าต้องให้หลักประกันใดผูกพันถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายเพื่อมีผลบังคับเมื่อคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงตามสัญญานั้น และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการหรือคู่สัญญาจึงจำเป็นต้องมีหลักประกันสัญญาไว้เป็นรูปแบบที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดไว้